

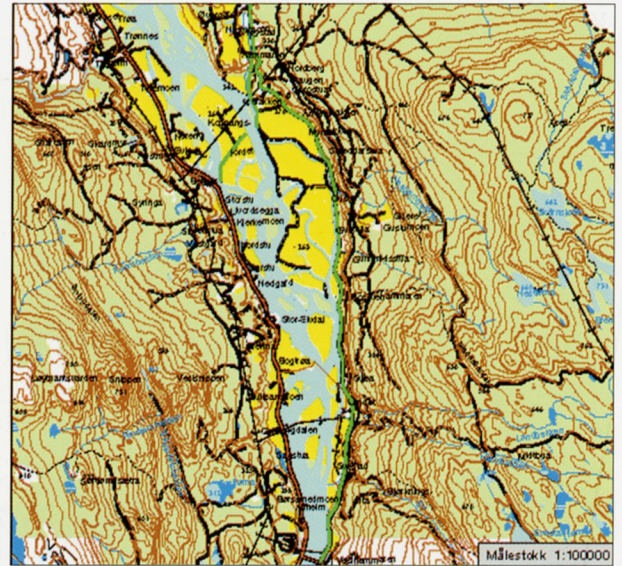
83-84 Stai-Koppang vegmiljø

Stor-Elvdal, Hedmark

83	Kjøreveg	1700	
83	Hvelvbru	1830	
83	Hvelvbru	1830	
84	Kjøreveg	1925	Fv 606
84	Fagverksbru	1925	Brunr 04-0056

Beskrivelse

Vegmiljøet ved Stai-Koppang består av to generasjoner vegger som krysser Glomma på to ulike plasser. Kongevegen representerer en del av den eldste kjørevegen mellom Oslo og Trondheim gjennom Østerdalen. Den går gjennom et dalføre øst for Glomma på sørsiden av Koppang. Deler av den utvalgte strekningen kan være yngre omlegginger. Brua over Nordre Kjemåa er en ca. 10 meter lang hvelvbru av tørrmurt bruddstein. Den tekniske tilstanden på brua synes å være dårlig. Brua over Søndre Kjemåa er også av tørrmurt bruddstein. Den er ca. 11,6 meter. Hvelvet er godt bevart, men i overmuren mangler flere steiner slik at den tekniske tilstanden synes å være dårlig. Den nye veggen ligger mellom Glomma i vest og jernbanen i øst. Det som karakteriserer den er skjæringer, fyllinger og en rekke kurver. Skjæringene er opptil 5 meter høye. Veggen er ca. 8 km lang og del av Fv 606. På strekningen ligger Stai bru som er ei fagverksbru av stål med overliggende fagverk. Den har tre spenn å 60 meter. Bruedekket består av en armert betongplate som hviler på tverr- og langbærere av stål. Bruedekket er i dag oljegrus, og landkarene og de to pilarene er murt opp av tilhugde steinblokker murt med mørtel.

Historikk

Den første kjørevegen ble bygd omkring 1700, og som del av ferdselsvegen var det sundstedstrafikk mellom østre og vestre elvebredd via øya Koppangsjordet. På 1830-tallet ble det bygd steinhvelvbruer. De erstattet de eldre trebruerne som lå på de samme stedene i kongevegens trase. Veggen som avløste kongevegen ble bygd i perioden 1918-1925, og hadde riksvegstatus i tidsrommet 1925 til 1968. Stai bru ble avlevert i 1925 og avløste sundstedet ved Koppangundet. Brua var ledd i byggingen av ny hovedveg mellom Stai og Koppang på østsiden

av Glomma, og brustedet ble valgt pga. den nære tilknytningen til Stai jernbanestasjon. I 1940 ble brua sprengt av nordmennene. I 1968 ble både veg og bru avløst av nytt anlegg med veg på vestsiden av elven forbundet med østsiden via Sundfloen bru.

Vurdering

Vegene representerer ulike tiders hovedveger gjennom Østerdalen. I begge vegene inngår det bruer som er tidstypiske. Kommunikasjonen over Glomma har endret seg fra ferdsel med båt til ferdsel med bil over bru. Stai bru kan representere bruer som ble sprengt av nordmenn under andre verdenskrig i 1940. Vegmiljøet er representativt for Østlandet. Vegene og bruene bør bevares i forhold til linjeføring og konstruksjonsprinsipper. Det må utarbeides spesifikke vernebestemmelser for vegmiljøet.